

De Huizenbank geeft (straks) antwoord

Wanneer is mijn huis gebouwd? Wie hebben hier gewoond? Wie waren de vorige eigenaren? Zouden er foto's zijn van vroeger? Zo maar wat vragen die bij het betrekken van een woning zouden kunnen rijzen. De Huizenbank van Museum Hoeksche Waard kan nu en in de toekomst uitkomst bieden bij het doen van onderzoek naar de historie van uw woning. Een gesprek met Museumvrijwilliger Rein van der Waal (hij kwam op het idee en leidt dit omvangrijke project) en vrijwilliger Jan Paul van der Spek.

Door: Henk van den Heuvel

Waar komt het idee vandaan om een huizenbank op te zetten?

Het idee komt voort uit het aantal vragen dat we krijgen hier in de studiezaal van het museum. Maar ook via mail. Vragen zoals 'Mijn grootvader is geboren op A133 in Heinenoord, welk huis is dat?' en 'We zijn hier in de Voorstraat komen wonen, is er iets bekend over de geschiedenis van het huis?'. En dan moeten we het antwoord schuldig blijven, daar hebben we geen gegevens van.

In de toekomst gaan jullie voor hen zoeken in de database?

Nee, dat zou te veel tijd en mankracht kosten om het antwoord op te zoeken voor aanvragers. We willen dat men zelf in onze database kan spitten om de gewenste gegevens te achterhalen. Er is een begin gemaakt met het vullen van de database en kan nu al online worden benaderd.

Meteen vanaf het begin kan men dus meekijken en zoeken?

Er staan nu ruim honderd huizen online, maar er komen er nog duizenden bij. Iedereen die daar interesse in heeft kan al zoeken op een adres of een bepaald persoon. Want ook persoonsgegevens komen erbij van de bewoners en hun partners. Ook mogelijke beroepen willen we er bij vermelden.

Bewoners en eigenaren, dat levert behoorlijk wat zoekwerk op.

Zeker, neem bijvoorbeeld de vele arbeidershuisjes. Het ene jaar zat er de ene familie in, het andere jaar weer een andere familie. Wat betreft de eigenaren heb je vanaf circa 1830 een eenvoudige bronvermelding, want dat is het kadaster.

Maar hoe achterhaal je dan de bewoners?

Er bestaan veel lijsten en overzichten waar je gegevens uit kunt halen. Denk aan het bevolkingsregister, woningkaarten van na

Jan Paul van der Spek (links) en Rein van der Waal.

1900, schadelijsten uit de oorlog en van de watersnoodramp. Maar ook verkiezingslijsten en ledenlijsten van het Groene Kruis. Allerlei overzichten die we te pakken kunnen krijgen. Ik heb pas nog een lijst gescand uit 1959, van reünisten van 400 jaar Oud-Beijerland. Bouwvergunningen, Hinderwetvergunningen, het zijn allemaal bruikbare puzzelstukken.

Hoe kunnen geïnteresseerden zoeken in de Huizenbank?

Via de website van het museum (museumhw.nl) kun je nu al online zoeken in diverse databases, zoals de streekbibliotheek, dialecten, beeldbanken met foto's en stamboomonderzoek. Op eenzelfde manier is daar nu de Huizenbank aan toegevoegd. Via de keuze 'Documentatiecentrum' bovenaan kom je terecht bij alle zoekmogelijkheden.

En dan database zelf, wat is precies de bedoeling. Welke gegevens komen er dan in van een huis?

We proberen een mooi en compleet beeld te achterhalen. De bijzonderheden van een huis, een eventuele monumentale status. Uiteraard het bouwjaar, maar het begint met een foto van de huidige woning. Het is daarbij belangrijk te vertellen dat we ons beperken tot de periode van voor 1960. Dat heeft deels met de privacy te maken. Er zijn ongetwijfeld personen die niet willen laten weten aan iedereen dat ze drie of vier huizen in hun bezit hebben. Dat speelt zeker een belangrijke rol bij de keuze voor dat jaartal.

En moderne huizen zijn qua historie ook wat minder interessant natuurlijk.

Zeker. Met alle rijtjeshuizen erbij zou het ook teveel worden. Voor de periode na 1960 zijn er vrij veel andere bronnen toegankelijk. Zonder onze database kan men dat zelf wel uitzoeken.

En komen ook huizen die niet meer bestaan in de Huizenbank te staan?

Dat is wel de bedoeling. Als er nu huizen afgebroken worden die in de jaren vijftig zijn gebouwd dan zouden we de gegevens kwijt zijn. Ook de huizen die verloren zijn gegaan in de Tweede Wereldoorlog en tijdens de ramp van 1953 willen we wel vermelden.

Het lijkt me bij onderzoek lastig dat er niet altijd straatnamen zijn geweest.

Vroeger werd het woongebied opgedeeld in A en B-wijken, en bij enkele plaatsen ook een C-wijk, met doorlopende nummers; binnen en buiten het dorp. Daarna kwamen de straatnamen en huisnummers. Vervolgens werd er regelmatig een hernummering toegepast. Een juiste adressering was vooral van belang voor gemeente en kadaster, voor de bewoners maakte het weinig uit. En de postbode wist toch wel waar iedereen woonde.

Al met al een enorme klus om dit voor de gehele Hoeksche Waard uit te voeren.

Het is een enorme hoeveelheid werk, nog veel meer dan ik aanvankelijk dacht. Maar gelukkig hoeft ik niet alles alleen te doen.

Hoe ben je eigenlijk aan de huidige vrijwilligers gekomen?

Er zijn gericht personen benaderd om mee te doen. Wie is geïnteresseerd in lokale geschiedenis? Gelukkig was er meteen enthousiasme. We hebben een bijeenkomst georganiseerd, toegespitst op zoeken in het kadaster. Daarna is een tiental vrijwilligers aan de slag gegaan; maar nog niet voor alle dorpen is iemand gevonden.

Eén van die vrijwilligers is Jan Paul. Wat zijn je ervaringen tot dusverre?

Ik woon al vijftig jaar in Oud-Beijerland, de geschiedenis daarvan boeit mij wel. De meeste grote huizen en winkelpanden zijn wel vastgelegd door de Historische Vereniging, in de Huizenbank verwijzen we daar dan ook naar. Het doel is om mensen te informeren over het verleden, op welke wijze dan ook. Maar er is nog genoeg te doen voor mij, zo'n 1200 huizen hier zijn nog nooit vastgelegd qua historische gegevens. Ook de kennis over huizen en bewoners van dijken en polders buiten het dorp

ontbreekt. Tijdens het onderzoek voor de Huizenbank kwam ik allerlei vreemde steegjes en slopjes tegen. Een Pillensteeg, het Overslop en een Zevenhuizensteegje bijvoorbeeld. Die benamingen en locaties zijn tegenwoordig totaal onbekend. Voor het onderzoek naar de huizen probeer ik de gegevens uit het kadaster en het bevolkingsregister te combineren. Maar dat valt niet mee, bijvoorbeeld door hernummeringen uit het verleden. Het is een fijne hobby; je moet wel een beetje van puzzelen houden om dit allemaal uit te zoeken.

Voor welke dorpen zoeken jullie nog vrijwilligers?

We voeren ook nog wat gesprekken maar in ieder geval zoeken we nog vrijwilligers voor Maasdam, Mijnsheerenland, Zuid-Beijerland en Nieuw-Beijerland.

Kunnen huizenbezitters ook gegevens laten toevoegen van hun huis?

Ja, graag zelfs. Neem contact met ons op wanneer u verhalen, documenten, gegevens of foto's met ons wilt delen.

De bedoeling is dat er een compleet beeld ontstaat van een woning in deze Huizenbank.

Zeker, zo hebben we ook de mogelijkheid om kadastrale kaarten of andere kaarten op te nemen. Ook PDF-bestanden van documenten, brieven, noem maar op. Dus voorlopig zijn we hier nog wel even mee bezig.

Het wordt een langjarig project, enig idee wanneer het project wordt afgerond?

Compleet zullen we nooit worden; soms zullen we bij een zoekvraag ook doorverwijzen naar de diverse historische verenigingen op ons eiland. We gaan de Huizenbank zo volledig mogelijk vullen met interessante informatie, waar iedereen online van kan genieten.

Neem contact op met ons

Wanneer u wilt meewerken aan dit mooie project kunt u contact opnemen via het mailadres documentatiecentrum@museumhw.nl. Ook kunt u gegevens aanleveren van uw huis zodat deze informatie kan worden toegevoegd aan de Huizenbank. Een foto van de huidige situatie en oude foto's van uw pand nemen wij graag op de Huizenbank.